

Mál nr. 103/2026**Nafn málskotsaðila (M)****Nöfn varnaraðila (V)****Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.****Skráningarnúmer ökutækis (A)****Orsakatengsl. Sönnun.****Gögn.**

1. Málskot móttakið 5. mars 2026, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V, dags. 24. mars 2026.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 24. mars 2026, ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að 26. september 2025 hafi M lent í umferðarslysi, A hafi verið ekið aftan á B, bifreið sem M ók og hafi hann við það orðið fyrir meiðslum. Sama dag hafi M leitað á Læknavaktina og síðan aftur 23. nóvember 2025 vegna viðvarandi verkja. Hafi hann farið í MRI að beiðni sjúkrabjálfa. M hafi verið í sjúkrabjálfunarmeðferð frá október 2025. Þá hafi M einnig farið til háls, nef og eyrnalæknis sem staðfesti að suð í hægri eyra væri að rekja til heilahristings sem M hafi hlotið í árekstrinum. V hafnaði því að bótaskylda væri til staðar vegna slyssins úr ábyrgðartryggingu A með bréfi tölvupósti dags. 8. janúar 2026. Í rökstuðningi var vísað til þess að um lágorkuárekstur hafi verið að ræða og að myndgreining benti til þess að afleiðingar væru af eldri toga. Auk þess að jafnvel þótt að um tímabundin og væg tognunareinkenni væri að ræða, gætu þau ekki verið þess eðlis að vera langvarandi eða varanleg. M fellir sig ekki við þessa niðurstöðu.

Í málskoti er því mótmælt að V geti eingöngu með vísan til PC-crash skýrslu hafnað bótaskyldu í málinu. M byggir á að í málinu sé deilt um atriði sem ekki séu á færi forrits að skera úr um. Það sé almennt viðurkennt að sjáanlegt tjón á bifreiðum og umferðarhraði sé mjög ónákvæmur mælikvarði á því hverjar séu varanlegar líkamlegar afleiðingar umferðarslyss fyrir tjónþola. Líkamlegt atgervi manna sé mismunandi og því ómögulegt að alhæfa hvort og þá hvaða varanlegar afleiðingar umferðarslys hafi í för með sér hverju sinni út frá myndum og vangaveltum einum og sér. Þættir eins og tegund bifreiðar, ástand hennar og þyngd, kyn tjónþola, aldur, fyrri heilsufar, líkamsstilling og vitneskja um yfirvofandi árekstur hafi allir áhrif á líkamleg einkenni tjónþola eftir slys. Það þurfi því ekki mikið til svo að aðili finni til verkja eftir árekstur, eins og M geri. Það sé því eðli málsins skv. undir matsmönnum komið að meta orsakatengsl milli árekstrar og afleiðinga, en ekki sérfræðinga V. Til stuðnings þeirri afstöðu vísar M til 37. málsgreinar í dómi Landsréttar í máli nr. 907/2024 og úrskurðar nefndarinnar í máli nr. 457/2025. M telur að leggja beri framangreindan dóm og úrskurð til grundvallar í málinu um viðurkenningu á skaðabótaskyldu V, enda hafi styrkur höggins eða sjáanleg ákoma engin áhrif. Mestu máli skipti að matsmenn meti tjón M. Niðurstaða um það hvort og hve miklu líkamlegu tjóni M hafi orðið fyrir í umferðarslysinu eigi að byggjast á læknisfræðilegu mati sem síðan byggir á læknisfræðilegum gögnum. PC-crash skýrslan nægi ekki til þess að slá því föstu hvort M hafi hlotið líkamstjón eða ekki. Aðstoð og öryggi hafi augljóslega mikla hagsmuni af því að útbúa niðurstöður sem séu m.a. V að skapi. M byggir á að framkvæmd rannsóknarinnar sé haldin annmörkum og ekki sé á þeim byggjandi. M hafnar því að útreikningar í skýrslunni hafi eitthvert sönnunargildi um orsakatengsl í málinu. Skýrslunnar hafi verið aflað einhliða af hálfu V. M vísar til dóms Hæstaréttar í máli nr. 107/2009. Þá vísar M til viðgerðarreiknings frá Z þar sem fram komi að viðgerðarkostnaður hafi numið 493.977 kr. Það sé því ljóst að tjónið hafi ekki verið smávægilegt. Þótt tjónið hafi ekki verið sjáanlegt á stuðaranum sé ekki útilokað að tjón sé aftan á stuðaranum að innan verðu. Jafnvel þó tjónið myndi verða flokkað sem „smávægilegt“ útiloki það ekki að M hafi orðið fyrir varanlegu líkamstjóni með vísan til alls sem áður hefur verið rakið. M telur ljóst að það sé undir matsmönnum komið að meta orsakatengsl milli umferðarslyssins og einkenna hans og gerir kröfu um að nefndin úrskurði um fulla bótaskyldu V í málinu.

Í athugasemdum V er byggt á að orsakatengsl milli árekstursins og þeirra einkenna sem M rekur til þess séu ósönnuð en M beri sönnunarbyrði um það atriði. Við mat á orsakatengslum sé einkum horft til fjögurra þátta sem eigi sér meðal annars rót í norsku réttarhari. Til að staðfest sé að einkenni M sé að rekja til slyss þurfi eftirtalin skilyrði að vera uppfyllt: 1. Að orka við slysaatburð sé nægjanleg til að valda líkamstjóni, 2. Að áverkar séu staðfestir með læknisskoðun sem fyrst eftir slysaatburðinn, 3. Að

fyrir liggi gögn um samfellu einkenna. 4. Að þróun einkenna hafi verið eins og vænta má, að aðrar ástæður séu ekki líklegri til að valda einkennum kæranda. Hvað fyrsta atriðið varðar þá liggi fyrir PC skýrsla sem staðfesti að höggið af árekstrinum hafi verið vægt, eða 0,99 g sem sé aðeins meiri hröðun á höfuð en að setjast. Þá sjáist einnig á myndum af A og B í skýrslu Aðstoðar og öryggis, dags. 26.9.2025, að engar sjáanlegar ákomur hafi verið á bifreiðunum. Jafnframt hafi M sagt það sjálfur að ekkert hafi sést á bíl hans eftir atvikið. Hvað önnur atriði varðar þá leitaði M á Læknavaktina á slysdegi og kemur fram í samskiptaseðli um áverka að M hafi fundið „immediate pain in left shoulder, then developed pain in the neck and upper back. Some pain in left side of jaw. Mild dizziness developed over the day, as well as fatigue“. Næsta koma M til læknis var á Læknavaktina 23. nóvember 2025 eða um tveimur mánuðum síðar og var þá gerð beiðni í myndgreiningu af vinstri öxl þar sem M var enn að glíma við verki eftir aftanákeyrslu. Þá kom einnig fram í samskiptaseðli að M væri versnandi af tinnitus. Frekari læknisfræðileg gögn þar sem minnst er á slysið sé ekki að finna. V bendir sérstaklega á, hvað yfirlit um komur til sjúkraþjálfara varðar, að ekki sé að finna beiðni til sjúkraþjálfara í gögnum málsins og því óvíst af hverju M hafi leitað sér aðstoðar sjúkraþjálfara en ekkert staðfesti að það hafi verið í tengslum við umrætt slysið. Þegar sjúkraskrá M sé skoðuð í heild, þá sérstaklega fyrir umrætt slys, megi sjá að hann hafi verið að glíma við alskyns vanda fyrir slys sem líkist þeim umkvörtunum sem hann telur í dag að rekja megi til slyssins. Með hliðsjón af gögnum málsins, þá sérstaklega læknisfræðilegum gögnum og PC skýrslu, telur V ljóst að orsakatengsl milli umrædds umferðarslyss og þeirra einkenna sem hann rekur til þess séu ósönnuð. Samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum hafi áreksturinn verið mjög vægur og ekki til þess fallinn að valda tímabundnum eða varanlegum einkennum. Þá sé ekki hægt að segja að samfella hafi verið í sjúkrasögu M en hann hafi aðeins leitað tvisvar sinnum til læknis vegna atviksins. Þá sé það mat félagsins að upplýsingar um fyrri heilsufar gefi ríka ástæðu til að ætla að umkvartanir M í dag hafi einnig verið til staðar fyrir slysið og því aðrar ástæður líklegri til að vera orsakavaldur af hans einkennum í dag en umrætt slys.

Í viðbótarathugasemdom M er fyrri afstaða til málsins ítrekuð sem og lögð fram frekari gögn um sjúkraþjálfun.

Álit.

Ágreiningur þessa máls varðar það hvort líkamleg einkenni M í dag megi að einhverju leyti rekja til áreksturs 26. september 2025.

V lét vinna skýrslu um útreikninga á hraða og höggkrafti árekstursins, svokallaða PC-crash skýrslu, og liggur hún fyrir nefndinni. Byggir V á að sú skýrsla sýni að um afar vægan árekstur hafi verið að ræða. Nefndin bendir á að ekki verða dregnar viðtækar almennar ályktanir af þeirri skýrslu án þess að litið sé heildstætt til gagna málsins og einkum læknisfræðilegra gagna enda geta afleiðingar umferðaróhapps á heilsu fólks verið afar einstaklingsbundnar og ráðist af ýmsum þáttum, þrátt fyrir að litlir kraftar kunni að hafa verið að verki og ákoma á bifreiðar minni háttar. Mat á orsakatengslum verði því að vera heildstætt og byggt bæði á atvikum slyss, læknisfræðilegum gögnum og þróun einkenna.

Fyrirbyggjandi er samskiptaseðill frá Læknavaktinni vegna komu M þangað á slysdegi og þar segir: „Ekkert höfuðhögg. Engin meðvitundarmissir. Strax verkur í vinstri öxl, síðan þróaðist verkur í hálsi og efri hluta baks. Einhver verkur í vinstri hlið kjálka. Vægt sundl þróaðist yfir daginn, sem og þreyta. Væg takmörkun á hliðarbeygju - hálshryggur. Eðlileg hreyfifærni vinstri öxl. Engin eymsli í miðlínu hryggs eða vinstri öxl. Tognun á hálshrygg og öxl. Vægur heilahristingur. Almenn ráð.“ Í beiðni M til heimilislæknis um sjúkraþjálfun frá 30. september 2025 segir: „Ég lenti í aftanákeyrslu sl. föstudag. Ég hélt að ég myndi ná að hrista það af mér, en er enn með töluverð óþægindi víðsvegar í skrokknum. Er möguleiki að fá beiðni í sjúkraþjálfun.“ M var leiðbeint um að hann þyrfti ekki beiðni í sjúkraþjálfun fyrir sex fyrstu skiptin. Þann 23. nóvember 2025 leitar M á Læknavaktina á ný og fær þá beiðni í myndgreiningu vegna verkja í vinstri öxl. M hafði verið til meðhöndlunar hjá sjúkraþjálfara sem taldi möguleika á „Labrum rifu“. Jafnframt kvartaði M undan versnandi eyrnasuði. Samkvæmt fyrirbyggjandi sjúkraskrá heilsugæslu frá 25. nóvember 2025 greindist við myndgreiningu slit í AC lið og „Tendinosa og partial rifa í fremra umfangi supraspinatus sinar og vægur bursit.“ Þann 3. desember 2025 fékk M beiðni í sjúkraþjálfun. Einnig er meðal gagna málsins yfirlit meðferða hjá sjúkraþjálfara vegna tímabilsins 2. október 2025 til 27. febrúar 2026. Af tilgreindum dagsetningum í yfirlitinu má ráða að M hafi sótt sjúkraþjálfun 15 sinnum á umræddu tímabili. Engin skýrsla sjúkraþjálfara eða nánari upplýsingar um þá meðferð sem M hlaut í sjúkraþjálfun liggja þó fyrir nefndinni. Jafnframt liggur fyrir

nefndinni sjúkraskrá frá heimilislækni frá 20. október 2022 til 2. desember 2025 þar sem fram koma upplýsingar um fyrra heilsufar M. Ljóst er að M var að glíma við ýmiskonar vandamál fyrir slys m.a. sem líkist þeim umkvörtunum sem M telur í dag að rekja megi til slyssins. Í færslu frá 21. nóvember 2022 kemur fram að M hafi árið 2010 verið greindur með brjóskaði í hálsi og 2017 verið greindur með útbungun í C5-C6. Í færslu frá 21. apríl 2023 kemur fram að M hafi verið greindur með liðagigt og byrjandi Sjögren. Hafi kvartað um mikinn svima stuttu fyrir komu, hafði verið að detta og höfuðverkur. Svimi einnig í hvíld. Einkenni mest vinstra megin. Jafnvægisleysi sem kæmi og færi. Stundum erfitt með að lyfta hlutum og þá helst vinstri höndin og einnig finnst honum sem vinstri fótur ekki hlýði sér alltaf. Þá kemur fram í sjúkraskrárfærslu frá 7. júní 2023 að M hafi sögu um eyrnasuð.

Það hvílir á M að sýna fram á að meiri líkur en minni séu á því að orsakatengsl séu milli umrædds áreksturs og þeirra einkenna sem hann rekur til slyssins. Í ljósi þess að þeim einkennum M virðist að miklu leyti svipa til fyrri einkenna og þess að læknisfræðileg gögn málsins eru afar takmörkuð, verður að telja að sú sönnun hafi ekki tekist, m.a. liggur ekki fyrir meðferðarvottorð sérfræðilæknis né skýrsla sjúkrabjálfa. Er þá jafnframt litið til þess að ekki er meðal gagna málsins læknisvottorð eða annað gagn er sýni með afdráttarlausum hætti fram á að um ný einkenni eða versnun fyrri einkenna sé að ræða.

Af öllu framangreindu og eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu M.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum fyrir líkamstjón úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík, 2. júní 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Lilja Ragnarsdóttir